

Millî Prodüktivite Merkezi kuruluş Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 17 . 4 . 1965 - Sayı : 11978)

No.
583

Kabul tarihi
8 . 4 . 1965

Kuruluş

MADDE 1. — Kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz, bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi ve merkezi Ankara'da olmak üzere Millî Prodüktivite Merkezi kurulmuştur.

Millî Prodüktivite Merkezi, (MPM) remzi ile ifade olunur.

Kurumun gelir ve giderle ilgili bütün işlemleri Muhasebe Umumiye, Artırma, eksiltme ve ihale kanunlarına ve Sayıştayın vize ve denetimine tabi değildir.

MPM, 12 . 5 . 1964 tarihli ve 468 sayılı Kanunun 4 ncu maddesi gereğince Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenir.

Görevleri

MADDE 2. — MPM nin görevleri şunlardır :

a) Yurt ekonomisinin prodüktivite esaslarına uygun olarak gelişmesine yarayacak tedbirleri araştırmak, bu tedbirlerin uygulamaya konulmasını sağlayacak çalışmalarda bulunmak;

b) Resmî ve özel sektörlerdeki müessese ve iş yerlerinde verimi artıracak ve ısrافی önliyecek metotları tesbit etmek ve bunların uygulama imkânlarını araştırmak, uygulamayı izliyerek gerekli tavsiyelerde bulunmak;

c) Prodüktivite ile ilgili teknik yardımları sağlamak, gerekli eğitim ve istişare çalışmalarında bulunmak;

d) Çeşitli vasıtalarla verimi artırıcı bilgileri ve modern metotları yaymak;

e) Devlet daireleri, resmî ve özel sektör işyerleri, işçi ve işveren teşekkülleri, meslek teşekkülleri, bilûmum eğitim ve öğretim kurumları, üniversiteler ve başka bilim kurumları ve yabancı memleketlerde aynı maksatla kurulmuş teşekküller ile temas ve işbirliği sağlamak;

f) Millî Prodüktiviteyi ölçmek hususunda gerekli çalışmaları ve bu konu ile ilgili kurum ve kurullar ile iş birliği yapmak ve sonuçlarını yabancı memleketlerin sonuçları ile karşılaştırmak, bunları belirli zamanlarda yayınlamak;

g) Prodüktivite ile ilgili dernekler kurulmasını teşvik etmek, kurulan dernekler ile temas ve iş birliği sağlamak.

Organları

MADDE 3. — MPM nin organları şunlardır :

a) Genel Kurul

b) Yönetim Kurulu

c) Denetleme Kurulu

d) Danışma kurulları

Genel Kurul

MADDE 4. — Genel Kurul, MPM nin en üst yetki organı olup temsilci ve tabii üyelerden meydana gelir.

A) Temsilci üyeler:

a) Üniversitelerin prodüktivite ile ilgili kürsülerinden ve enstitülerinden, prodüktivite ile ilgili başka bilim ve eğitim kurumlarından;

b) Başbakanlık, Millî Savunma, Maliye, Millî Eğitim, Bayındırlık, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Tarım, Ulaştırma, Çalışma, Sanayi, Enerji ve Tabii Kaynaklar, İmar ve İskân, Köy İşleri bakanlıkları temsilcileri, bu bakanlıklara bağlı veya denetlemelerine tabi teşekküller arasından;

c) Türkiye Ticaret Odası, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden, MPM gelirlerine katılan oda ve borsalardan, ziraat odalarından, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Teşkilatı Konfederasyonundan, Veteriner Odalarından;

d) Üye sayısı bakımından en çok temsil kabiliyetini haiz ve en üst işçi teşekkülünden;

e) Üye adedi itibarıyla en çok temsil kabiliyetini haiz ve en üst işveren teşekkülünden; istenecek temsilcilerden meydana gelir.

MPM nin ilk Genel Kuruluna gelecek temsilci üyelerin sayısı ve temsil edecekleri teşekkül ve makamlar bu kanuna ekli listede gösterilmiştir. Genel Kurul, sonraki toplantıları için gelecek temsilci üyelerin sayısını ve temsil edecekleri teşekkül ve makamları tesbit etmek yetkisine sahiptir.

B) Tabii üyeler :

a) Bu maddenin (A) bendinin (b) fıkrasında yazılı bakanlıkların produktivite ile ilgili dairelerinin âmirleri,

b) Genel Kurulun toplandığı tarihte faaliyette bulunan Danışma kurullarının başkanları,

c) Produktivite derneklerinin başkanları,

d) MPM nin eski başkanları,

e) Genel Sekreter.

Genel Kurulun toplanma zamanı ve yeri

MADDE 5. — Genel Kurul, yılda bir defa, ilân olunan günde üyelerin çoğunluğu ile toplanır. Toplantı gününde çoğunluk olmazsa ertesi günü gelen üyelerle toplantı yapılır.

Genel Kurulun görevleri

MADDE 6. — Genel Kurulun görevleri şunlardır :

a) Yönetim Kurulu tarafından sunulacak bütçeyi ve hizmetler karşılığında alınacak ücret tarifelerini ve Bakanlar Kurulunun tasvibine sunulacak personel kadrosunu tasdik eylemek;

b) Yönetim Kurulunun yıllık çalışma ve mali raporlarını görüşüp karara bağlamak;

c) Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini seçmek;

d) Denetleme Kurulu raporlarını incelemek;

e) Yönetim ve denetleme kurullarını ibra etmek yahut ibra için tamamlayıcı inceleme yapılmasına veya haklarında gereken işleme karar vermek;

f) Danışma kurullarını seçmek;

g) MPM ihtiyaçları için gayrimenkul inşa edilmesine, satın alınmasına veya bunların satılmasına karar vermek;

h) Hazırlanacak yönetmelikleri ve değişikliklerini kabul etmek;

ı) Başka hususlarda gereken kararlar almak.

Yönetim Kurulu

MADDE 7. — Yönetim Kurulu MPM nin yürütme organıdır. Genel Kurul içinden bir yıl için seçilen ve her yıl yarısı değişen altı üyeden teşekkül eder. Ancak Hükümet işçi ve işveren gruplarından en az birer temsilcinin Yönetim Kuruluna girmesi şarttır. Yönetim Kuruluna gösterilecek adayların produktivite mevzuu ile ilgili olmalarına dikkat olunur. Asıl üyeler ile birlikte aynı sayıda ve aynı usullerle yedek üyeler de seçilir.

Genel Sekreter Yönetim Kurulunun tabii üyesidir.

MPM ni Yönetim Kurulunca her yıl kendi aralarından seçilen başkan temsil eder.

Görev süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

İlk seçimden bir sene sonra ayrılacak üyelerkura ile belli olur.

Yönetim Kurulunun yetki ve görevleri

MADDE 8. — Yönetim Kurulunun yetki ve görevleri şunlardır:

- a) Bu kanunun ve bu kanuna göre düzenlenecek yönetmeliklerin ve Genel Kurul kararlarının verdiği yetki dairesinde MPM nin görevlerini gereği gibi yerine getirmek;
- b) MPM nin yıllık faaliyet programı ile faaliyet raporunu ve malî raporunu hazırlamak ve Genel Kurula sunmak;
- c) MPM nin yıllık bütçesini hazırlayıp Genel Kurulun tasdikine sunmak;
- d) Personel kadrosunu hazırlamak ve Genel Kurulun tasdikinden sonra, Bakanlar Kurulunun tasvibine sunmak;
- e) Yapılacak hizmetler karşılığı alınacak ücretleri tesbit etmek veya tarifeler yapmak ve bunları Genel Kurulun tasdikine sunduktan sonra uygulamak; tarifede bulunmayan hizmetler için fiyat tesbiti yapmak;
- f) Gelirleri toplamak ve bunları bütçe gereğince ve yönetmeliğe göre harcamak;
- g) Genel Kurulu toplantıya çağırarak;
- h) MPM nin bütün faaliyetlerini düzenlemek ve bunların en iyi şekilde uygulanması için gereken tedbirleri ve kararları almak;
- ı) Prodüktivitenin artırılması konusunda teklif ve tavsiyelerde bulunmak ve prodüktiviteye etki yapacak mevzuat hakkında mütalâa vermek;
- j) Genel sekreterleri ve gereken görevlileri tayin etmek gerektiğinde görevlerine son vermek.

Denetleme Kurulu

MADDE 9. — MPM nin hesapları ve bunlarla ilişkin işlemleri Genel Kuruldaki Maliye, Ticaret ve Sanayi bakanlıklarının temsilci üyelerinden kurulan üç kişilik bir denetleme kurulu tarafından denetlenir.

Denetleme Kurulunun yetki ve görevleri

MADDE 10. — Denetleme Kurulu, MPM nin hesaplarını ve bunlarla ilişkin işlemlerini denetlemeye yetkili olup görevleri şunlardır :

- a) MPM nin gelirlerinin kanuna ve bu kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esaslarına göre tahakkuk ve tahsil edilip edilmediğini kontrol etmek;
- b) MPM nin giderlerinin bütçedeki esaslara, Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararlarına uygunluklarını araştırmak;
- c) Defterleri ve kayıtları incelemek;
- d) MPM nin bir yıllık hesapları ve bunlarla ilgili işlemleri hakkında Genel Kurula rapor vermek.

Danışma kurulları

MADDE 11. — Merkez çalışmasının gerektiği alanlarda çalışmak üzere Genel Kurul veya zaruri hallerde Yönetim Kurulu kararları ile çalışma süreleri belli edilerek kurulan Danışma kurulları bilimsel inceleme ve danışma organlarıdır.

Görev ve yetkileri de ayrıca kararlarda belirtilir.

Genel Sekreter

MADDE 12. — MPM nin işleri, Yönetim Kurulunca kendi üyeleri dışından seçilerek atanan bir Genel Sekreter tarafından yürütülür.

Genel Sekreterin yüksek öğrenimini yapmış olması ve yabancı dil bilmesi şarttır.

Gelirleri

MADDE 13. — Millî Prodüktivite Merkezinin gelirleri şunlardır:

- a) Her yıl Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenek;
 - b) Türkiye Ticaret Odaları - Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile yıllık gelirleri 250 000 liradan fazla olan Ticaret ve Sanayi Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret Borsalarının, işveren ve işçi sendikaları birliklerinin, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Teşkilâtı Konfederasyonunun bir evvelki yılda sağlanan fiilî gelirlerinin yüzde ikisini oranında mütaakıp yılın bütçelerine koyacakları ve o yılın Haziran ve Ekim aylarında iki eşit taksitle ödeyecekleri aidatlar;
 - c) İktisadi Devlet Teşekküllerinin idare ve murakabesi hakkında kanuna tâbi teşekkül ve ortaklıklar'a bakanlıkların teftiş ve denetlenmesi altındaki birlik, kurum ve ofislerin, katma bütçeli dairelerin her yıl bütçelerine koyacakları 5 000 lira kesin aidat ile bir evvelki yılın bilânçosuna göre tahakkuk eden sâfi kârların binde birine teka'bül eden orantılı aidatlar;
 - d) MPM nin istek üzerine yapacağı hizmetler karşılığı olarak gerçek ve tüzel kişilerden, tesbit olunacak esaslara göre alınacak ücretler;
 - e) Yayın gelirleri;
 - f) Her türlü yardım, bağış, faiz ve başka gelirleri.
- Zamanında ödenmeyen gelirler % 10 zamlı tahsil olunur.

Gayrimenkul ve menkul mallar

MADDE 14. — MPM nin bu kanunda belirtilen kamu hizmetlerini ifa edebilmesi için gerekli olduğu Sanayi Bakanlığınca belirtilecek arazi ve arsalar'a binalardan Hazine mülkiyetinde bulunanlar Maliye Bakanlığının tasvibi ile bedelsiz olarak MPM ne devir ve temlik edilebilirler.

7367 sayılı Kanun ile belediyelere devredilmiş olan aynı nitelikteki arazi ve arsalar için de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 15. — MPM nin malları Devlet malı sayılır. Bu mallarla para ve para hükmündeki evrak ve senetleri aleyhine cürüm işliyen personel bu cürümlerinden ötürü Devlet memurları gibi ceza görür.

Yönetmelikler

MADDE 16. — MPM nin Genel Kurulunun Yönetim Kurulunun Denetleme Kurulunun ve Danışma kurullarının toplanma esas ve usulleri, bütçesinin düzenlenmesi, gelirlerinin toplanması ve harcanması şekli, toplantıya katılan Yönetim ve Denetleme Kurulu üyelerine, Danışma kurulları üyelerine verilecek huzur haklarının (beher toplantı günü için 50 lirayı ve avlık toplamı da 500 lirayı geçmemek şartıyla) miktarı, bu kanunun uygulanmasını gerektiren diğer konular Yönetim Kurulunca hazırlanıp Genel Kurul tarafından kabul edilecek yönetmeliklerde belirtilir.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Hali hazırda faaliyette bulunan Bakanlıklararası Prodüktivite Komitesi'nin hak ve vesibeleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren MPM ne intikal eder.

İlk Genel Kurul toplantısına kadar Bakanlıklararası Prodüktivite Komitesi bu kanunda yazılı Yönetim Kurulu görevlerini yerine getirir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanuna göre kurulan ve ilirik listede yazılı üyelerden terekkül eden Genel Kurul, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Bakanlıklararası Prodüktivite Komitesi Başkanı tarafından toplantıya çağırılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunda yazılı gelirlerin toplanmasına kadar yapılacak giderler için Sümerbank emrinde bulunan 1 956 157,12 liralık Merinos Fonundan 500 000 lira faizsiz olarak kullanılmak ve en geç iki yıl sonra iade edilmek üzere MPM emrine verilir.

GEÇİCİ MADDE 4. — 16 ncı maddede yapılması öngörülen yönetmelikler, ilk Genel Kurulun toplandığı tarihten itibaren üç ay içinde yapılarak Genel Kurulun tasvibine sunulur.

Son hükümler

MADDE 17. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 Nisan 1965

Ek liste

Temsilci üyeler		j) Türk Standartlar Enstitüsü	1
a) Grubu :		k) Türkiye Orta - Doğu Âme İda-	
1. Ankara Üniversitesi	2	resi Enstitüsü	2
2. Atatürk Üniversitesi	1	l) Türkiye İhracatı Geliştirme Mer-	
3. İstanbul Üniversitesi	2	kezi	1
4. İstanbul Teknik Üniversitesi	3	m) Türkiye ve Orta - Doğu Çalışma	
5. Ege Üniversitesi	1	Enstitüsü	1
6. Karadeniz Teknik Üniversitesi	4	n) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araş-	
7. Orta - Doğu Teknik Üniversitesi	4	tırma Kurumu	1
8. İktisadi ve Ticari İlimler Akade-		o) Türkiye Ekonomi Kurumu	1
misi	4		
9. Bilimsel Kurumlar		B) GRUBU :	37
a) Ankara Üniversitesi Siyasal Bil-		1. Bakanlıklar :	
giler Fakültesi İşletme Enstitüsü	1	a) Başbakanlık Devlet Plânlama Teş-	
b) İstanbul Üniversitesi İktisat Fa-		kilâtı	1
kültesi İşletme İktisadi Enstitüsü	1	b) Yüksek Denetleme Kurulu	1
c) İstanbul Teknik Üniversitesi Elek-		c) Millî Savunma Bakanlığı	1
tro Teknik Kurumu	1	d) Maliye Bakanlığı	2
d) İstanbul Teknik Üniversitesi İst-		e) Millî Eğitim Bakanlığı	1
atistik ve Ekonomi Araştırma Kurumu	1	f) Bayındırlık Bakanlığı	1
e) İstanbul Teknik Üniversitesi Zi-		g) Ticaret Bakanlığı	1
raat Makinaları Muayene ve Araştırma		h) Gümrük ve Tekel Bakanlığı	1
Merkezi	1	i) Tarım Bakanlığı	1
f) İstanbul Teknik Üniversitesi Türk		j) Ulaştırma Bakanlığı	1
Teknik Haberleşme Merkezi	1	k) Çalışma Bakanlığı	1
g) İstanbul Teknik Üniversitesi Yapı		l) Sanayi Bakanlığı	1
Araştırma Kurumu	1	m) Enerji ve Tabii Kaynaklar Ba-	
h) Tarım Bakanlığı Ormanlık Araş-		kanlığı	1
tırma Merkezi	1	n) Köy İşleri Bakanlığı	1
i) Robert Koleji Araştırma Merkezi	1		

2. Teşekkürler :	
a) DDY İşletmesi Genel Müdürlüğü	1
b) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	1
c) Etibank Genel Müdürlüğü	1
d) Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü	1
e) Karayolları Genel Müdürlüğü	1
f) Maden Tetkik ve Arama E. Gn. Müdürlüğü	1
g) Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Gn. Müdürlüğü	1
h) PTT İşletme Genel Müdürlüğü	1
i) Sümerbank Genel Müdürlüğü	1
j) Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü	1
k) Türkiye Çimento Sanayii T. A. Ş. Genel Müdürlüğü	1
l) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	1
m) Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları	1
n) Türkiye Petrolleri A. O. Genel Müdürlüğü	1
o) Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş.	1
ö) Tekel Genel Müdürlüğü	1
p) İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü	1
r) Denizcilik Bankası T. A. Ş. Genel Müdürlüğü	1
s) Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü	1
ş) Orman Genel Müdürlüğü	1
t) Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü	1
u) Ziraat Donatım Kurumu Genel Müdürlüğü	1

C GRUPU :

1. Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği	4
2. Ticaret Odaları :	
a) İstanbul Ticaret Odası	1
b) İzmir Ticaret Odası	1
3. Sanayi odaları :	
a) İstanbul Sanayi Odası	2
b) Ege Bölgesi Sanayi Odası	2
4) Ticaret ve Sanayi odaları :	
a) Adana Ticaret ve Sanayi Odası	1

b) Ankara Ticaret ve Sanayi Odası	1
c) Bursa Ticaret ve Sanayi Odası	1
d) Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası	1
e) Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası	1
f) İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası	1
g) Konya Ticaret ve Sanayi Odası	1
h) Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	1
i) Samsun Ticaret ve Sanayi Odası	1
5. Ticaret borsaları :	
a) Adana Ticaret Borsası	1
b) Ankara Ticaret Borsası	1
c) Bursa Ticaret Borsası	1
d) İstanbul Ticaret Borsası	1
e) İzmir Ticaret Borsası	1
6. Veteriner odaları	1
7. Türk Mühendis ve Mimar odaları	5
8. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Teşkilâtı Konfederasyonu	4
9. Ziraat odaları	1
D) GRUPU :	
1. İşveren teşekkülleri	
a) İşveren Sendikaları Konfederasyonu	35

(Çalışma Bakanlığınca tanzim edilen ve sendikaların iş kolları yönetmeliğinde gösterilen iş kollarından birer temsilci katılmak suretiyle)

E) GRUPU :

1. İşçi teşekkülleri	
a) İşçi Sendikaları Konfederasyonu	35
(Çalışma Bakanlığınca tanzim edilen ve sendikaların iş kolları yönetmeliğinde gösterilen iş kollarından birer temsilci katılmak suretiyle)	

II - Kanununun 4 ncü maddesinin (B) bendinin (a) fıkrasında yazılı tabii üyeler :

1. — Başbakanlık Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarı	
2. Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürü ve İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreteri.	
3. Millî Savunma Bakanlığı Kara Kuvvetleri Ordu Donatım Dairesi Başkanı	
4. Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü	
5. Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürü	

6. Tarım Bakanlığı Toprak Su İşleri Genel Müdürü	resi Reisi	10. Tarım Bakanlığı Veteriner Genel Müdürü
7. Sanayi Bakanlığı Sanayi Dairesi Reisi		
8. Sanayi Bakanlığı Maden Dairesi Reisi		11. Tarım Bakanlığı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürü
9. Sanayi Bakanlığı Küçük Sanatlar Dai-		

		Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 9.4.1965	1/321	1/437
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 10.4.1965	4/101	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi			Millet Meclisi Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
1	6	167	22	18	552	37	75	382
23	17	486	25	48	372	38	87	89
31	113	227,228		51	427:431		89	176:180
33	12	540:569		52	475:481			
	19	732:738,781,784	26	53	4,22:24			
34	21	14,60:63						
	22	85,141:144						

Millet Meclisi 532 ve 532 ye ek S. Sayılı basmayazlar Millet Meclisi 12 ve 89 neu Birleşim Tutanak dergilerine, Cumhuriyet Senatosu 557 S. Sayılı basmayaza Cumhuriyet Senatosu 51 nei Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Sanayi, Ticaret, Millî Eğitim, Tarım, Çalışma, Maliye ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon ile Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler, Millî Eğitim, Tarım, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon.